Vamadevakritopanishatstutinirupanam

వామదేవకృతోపనిషత్స్తుతినిరూపణమ్

Document Information

Text title : Vamadevakritopanishatstutinirupanam

File name : vAmadevakRRitopaniShatstutinirUpaNam.itx

Category : shiva, shivarahasya, stuti, upanishhat

Location : doc_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | bhargAkhyaH panchamAMshaH | adhyAyaH 26||

Latest update : June 18, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 18, 2023

sanskritdocuments.org

వామదేవకృతోపనిషత్స్తుతినిరూపణమ్

అహం విశ్వాధీశో మనురహమహో సూర్య ఇతి వ
    అహం విశ్వం సర్వం సుగ్నమఖిలం త్వచ్ఛ్రుతిబలాత్ ।
ఉతాహోస్విచ్ఛమ్భో నిఖిలమరుతాం నాయక విభో
    భవత్పాదామ్భోజోద్భవభజనపుణ్యాకరమతిః ॥ ౩॥

పూర్ణం పూర్ణమదస్త్వదీయమహసా సమ్పూర్ణమేతజ్జగత
    త్వాం పూర్ణం సముపైతి తూర్ణమథ వై సమ్పూర్ణకామోఽధునా ।
పూర్ణాత్పూర్ణమహార్ణవప్రతినిధిం తూర్ణం హృదాకాశగం
    త్వాం (మత్వా) తార్ణం జగదేవ తస్య హృదయే సమ్పూర్ణమాతిష్ఠతే ॥ ౪॥

ఈశావాస్యమిదం చ సర్వమధునా త్వద్భానభాతం సతా-
    మేకం ద్వన్ద్వవిహీనమద్భుతమహో నేహాస్తి నానా జగత్ ।
ఆత్మైవేదమిదముమాహ్వయమిదం బ్రహ్మేదమాలోక్యతాం
    వేదాన్తైర్గురుబోధవాక్యజనితానన్దైస్త్వమాత్మా విభుః ॥ ౫॥

లోకద్వారమపావృతం మునిగణప్రాప్యం దురాపం సదా
    దుష్టానాం తు హిరణ్యపాత్రపిహితం సత్యస్య తద్వై ముఖమ్ ।
తత్పశ్యేమ భవత్కటాక్షలహరీపాథేయపాన్థాః సదా
    సమ్రాడదిచతుర్థలోకగతయః శమ్భో త్వదీయార్చనాత్ ॥ ౬॥

ఏష బ్రహ్మైవ శక్రః శ్రుతిరియమధునా సర్వమేతద్విచిత్రం
    ప్రజ్ఞానేత్రమితీరయత్యపి విభో బ్రహ్మేదమాత్మేత్యపి ।
శారీరాదిషడూర్మికృత్యరహితో దేవస్త్వమీశానదృక్
    దృశ్యం భూతభవద్భవిష్యముఖరం త్వయ్యేవ విద్యోతతే ॥ ౭॥

స్వామానన్దనిధి త్వదీయసహజానన్దోత్థసచ్ఛీకరాః
    బ్రహ్మాద్యా మునయస్తథా యమిగణా జీవన్తి నో మాత్రయా ।
ఆకాశాదిశరీరమద్వయఘనం బుద్ధయాదిబోధప్రదం
    బ్రహ్మాప్నోతి పరం త్వదీయకృపయా జానాసి త్వం త్వామను ॥ ౮॥

భీషైవోదేతి భానుః సకలగ్రహగణైః సప్తవిప్రైశ్చ యక్షైః
వహ్నీన్ద్రావపి సూరసూనురథ వై శమ్భో త్వదీయాజ్ఞయా ।
నిఃశ్వాసోఽపి భవత్కృతో హి భగవన సామ్నామృచాం యాజుషాం
ఆథర్వాణగణాస్తదఙ్గమఖిలం త్వత్తో విభో నిఃసృతమ్ ॥ ౯॥

యతో వాచాం గుమ్భః సహ పరికరైరస్తమయతే
మనోవాక్శమ్భో తజ్జడమఖిలచాపల్యజనకమ్ ।
అస్థూలోప్యనణుస్తథాప్యవిదుషామఙ్గుష్ఠమాత్రోఽన్తరా
నీవారోద్భవశుకసమ్మితవిభో పీతాకృతిర్మాసి వై ॥ ౧౦॥

త్వమా కాశకోశస్య చైతన్యదాతా మహాకాశమేతజ్జగద్వ్యాప్య తిష్ఠేత్ ।
కుతో జాతమాకాశమప్రాణమిత్థం న చానన్దలేశం సమాప్నోతి కశ్చిత్ ॥ ౧౧॥

త్వమాత్మా వియద్వాయువహ్నిర్జలం క్ష్మా తవౌషధ్యజాలం (తతౌషధ్యజాలం) తదన్నం తు (పూ) వర్షః ।
ప్రమోదోఽథ మోదస్తథైవాస్య పక్షౌ త్వమీశాన ఆనన్ద ఆత్మా తురీయః ॥ ౧౨॥

త్వాం సర్వాన్తరగం తథాపి వివశా మోహాదియ వై శ్రుతి-
శ్చాత్మన్యావసథా దకల్పనమిదం ద్వౌ వా సుపర్ణేత్యపి ।
ఏకస్తత్ఫలమత్తి సాక్షిగతికో ద్విత్వం కథం త్వద్గతం (సాక్షికతయా ద్విత్వం కథం భావయే)
ఏకం త్వాం తమసా పరం సుకృతినో జానన్తి బోధైర్వృదా ॥ ౧౩॥

అస్తం ద్విత్వనివృత్తభావభవుకే స్వాత్మన్యఖణ్డాత్మకే
నానాకారమబుదబుద్ధిజనకం భ్రాన్త్యా భయం జాయతే ।
జ్ఞాతే రజ్జుని సర్పభూత్కృతిభయం త్యక్త్వా జనో మోదతే
ఉద్వత్ త్వయ్యఖిలాత్మకే శివతరే జ్ఞాతే భయం నాస్తి హి ॥ ౧౪॥

ఆధారమానన్దమఖణ్డబోధం యస్మిన లయం యాతి పురత్రయం ప్రభో ।
తస్మిన్మనః ప్రాణగతీన్ద్రియాణి భూతాని పశ్చాపి చ త్వాం న విద్యుః ॥ ౧౫॥

యత్ర త్వమాత్మా భగవన్శ్రితిశ్రుతః తత్కేన కిం పశ్య మహో గుణార్థాన్ ।
నద్యో యథా సరమాణాః సముద్రే తథేన్ద్రియార్థాస్త్వయి నాశమేతి ॥ ౧౬॥

జ్ఞాతే తథాత్మన్యఖిలం సంవిదః శ్రుతిర్న్వాభ్యాసపరా వదత్యథార్థమ్ ।
వాచా సమారమ్భణమేవ యుక్త్యా ఏకేన మృత్పిణ్డమయేన సర్వమ్ ॥ ౧౭॥

భూమాత్వేవ సుఖం త్వదీయకృపయా నాల్పే సుఖం సంసృతౌ
నాన్యద్యత్ర విపశ్యతి ప్రియతరం నాన్యద్విజానాత్యపి ।

భూమ్యన్తర్గతమేవ హాటకనిధిం నైవాప్నువన్తే జనా
ఊర్ధ్వం సఞ్చరతోఽప్యహోఽప్యహరహస్త్వామీశ మోహాత్సదా ॥ ౧౮॥

ఆదిత్యసోమదహనేషు తథైవ వాచి అన్యోన్యనాశముపలక్ష్య జయాదికేషు ।
త్వం జ్యోతిషాం జ్యోతిరనుత్తమోఽసి ఆత్మాసి విశ్వమఖిలం త్వయి సన్నిధత్తే ॥ ౧౯॥

అన్తర్యామితయా త్వమేవ భగవన్నాద్యం జగత్సర్గజం
వారిత్వం పృథివీన్ద్రియాణి చ మనః సర్వం నియమ్యాఖిలమ్ ।
త్వామేతేన విదన్తి బాహ్యగతయః సూక్ష్మాదిదృశ్యం శివం
తం త్వామన్తికసంస్థితం ముహురహో దేవాపి ముహ్యన్తి వై ॥ ౨౦॥

త్వాం దృష్ట్వా హృదయాబ్జగం మునిగణాః శోకం తరన్తేఽఖిలం
తేషాం త్వం తమసో గణం భిద్యన్తి చ గ్రన్థయః ।
సర్వాక్షిశ్రుతిహస్తపాదవదనః సర్వేషు భూతాశ్రయః
సర్వం విశ్వమిదం విచిత్రజనకం చావృత్య సన్తిష్ఠసే ॥ ౨౧॥

త్వం చక్షుషాం చక్షురసి శ్రుతీభ్యః శ్రుతేః శ్రుతిః ప్రాణగణస్య ప్రాణః ।
త్వం వై మనస్యాపి (?) మనో మహేశ సజ్జీష్వసజ్జస్త్వశరీరకోఽసి ॥ ౨౨॥

అపాణిపాదో మనసో దవీయః పశ్యస్యచక్షుః స శ్ృణోష్యకర్ణః ।
త్వం వేత్సి సర్వం న విదన్తి హి త్వాం త్వామాహురగ్ర్యం పురుషం పురాణమ్ ॥ ౨౩॥

మనః పరోఽసి ప్రకృతేః పరోఽసి బుద్ధే పరోఽసి మహతః పరోఽసి ।
అవ్యక్తవ్యక్తాత్పురుషాత్పరోఽసి కాష్ఠా గతిర్బ్రహ్మ పుచ్ఛం స్వమీశ ॥ ౨౪॥

అశరీరస్త్వమసి ప్రసిద్ధకర్మా శరీరిణాం నాశగతిక్రియాసు ।
తస్మాదవస్థారహితం చ శమ్భుం త్వాం యో విజానాతి న శోచతే పునః ॥ ౨౫॥

సృష్టాని ఖాని పరమేశ విమోహనాయ త్వయ్యేవ దేవ జగతీష్వథ ఏక ఏవ ।
తస్మాత్పరం పశ్యతి విశ్వమూర్తేర్నాత్మానమిచ్ఛన్తి బహిర్ముఖా జనాః ॥ ౨౬॥

విశ్వం దృశ్యమిదం విభాతి సకలం త్వయ్యేవ విద్యోతతే
జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తిషు ప్రలయకృత్కోశాదిహీనః సదా ।
త్వామాత్మానమఖణ్డమిన్ద్రియగణైరప్రాప్యమాశా ముఖం
నిత్యం వాఞ్ఛతి బ్రహ్మ తద్ధృది సదా చానన్దలబ్ధం సుఖమ్ ॥ ౨౭॥

చతుర్థస్తురీయః శివోఽదేత ఆత్మా మహాభూతదేహేష్వసఙ్గః పురాణః ।
స సత్యేవ తన్నామరూపైర్గుణైర్వా శివః పురుషః కేవలః కోశహీనః ॥ ౨౮॥

అమేద్యో హ్యదాహ్యస్తథా ఛేద్యహీనస్త్వవాద్యాస్తి వాక్ప్రాణిదేహాదిబన్ధః ।
స్వతన్త్రో విభుర్నిత్యశుద్ధో విభాసస్త్వమాసా జగజ్జాలమేతద్విమాసి ॥ ౨౯॥

యతో వా మహాభూతసఙ్ఘాని జాతాన్యసఙ్ఖ్యేయకర్మాణి భిన్నాని నిత్యమ్ ।
యేనైవ జీవన్తి విభాన్తి దేహైర్విదేహాని నాన్యత్ర సన్విష్ఠతేఽన్తే ॥ ౩౦॥

తదేతత్త్రినేత్రం విచిత్రం పవిత్రముమాశ్లిష్టమాత్రార్ధచన్ద్రార్ధచూడమ్ ।
విజిజ్ఞాస్య తద్బ్రహ్మ నీరూపరూపం మహారూపమేకం జగత్పాలనాయ ॥ ౩౧॥

స్వమాత్మా త్వం బ్రహ్మ త్వమసి భగవన్ఘోరమఖిలం
త్వయా భేదం జానాత్యవికలధియా యస్తు యమిరాట్ ।
అజానన్యశ్చేత్థం త్వమసి చ పరాదాత్స తమను ॥ ౩౨॥

ఏకే త్వయ్యద్వితీయే జగదిదమఖిలం నేహ నానాస్తి కిఞ్చిత్
శ్రుత్వా యుక్త్యా గురూక్త్యా మననయుతధియా తత్త్వవాక్యాత్ తపోక్త్యా ।
ద్విత్వ భీతిమహేశ త్వయి భయజననీ ద్వాసుపర్ణాదివాక్యైః
మన్దానస్మోఽబ్ధయత్నా శ్రుతిరియమధునా సాక్షిణం త్వాం ఫలాదమ్ ॥ ౩౩॥

ఏషోఽన్తరాదిత్యగతో మహేశో హిరణ్యరూపః స హిరణ్యకేశః ।
హిరణ్యరేతాశ్చ తథామ్బికాపతిః ధ్యానైకగమ్యస్తమసః పరస్తాత్ ॥ ౩౪॥

ఏషోఽన్తర్యామ్యమృతః పురాణః కవిస్తథా ప్రాణభృత్ప్రాణహేతుః ।
త్వాం బ్రహ్మమన్వాస ఉపాసతే చిరం ముక్త్యై ధృతాత్మాన ఉతో మహేశమ్ ॥ ౩౫॥

త్వం షోడశాత్మా పురుషః పురీశయో న లోకదుఃఖైస్త్వమసఙ్గ ఏకః ।
న సజ్జసే తద్గుణభావవృత్తిషు స్థితోఽసి దూరే చ తదన్తికోఽసి ॥ ౩౬॥

అపాణిరాదో గుణకర్మహీనో గుహాహితో నిష్కలస్త్వం తురీయః ।
సత్యం తథాఽఽనన్దమయస్త్వమాత్మా జ్ఞానం సుఖం సంవిదితి క్రమేణ ॥ ౩౭॥

యదా తమస్త్వం న దివా నిశాపి వా న సన్న చాసచ్ఛివ ఏవ కేవలః ।
త్వమక్షరం తత్సవితుర్వరేణ్యం ప్రజ్ఞా త్వదాజ్ఞావశతో వినిఃసృతా ॥ ౩౮॥

కోశాతీతమఖణ్డమేకమరసం గన్ధాదిహీనం తదా
నశ్యద్దేహకదమ్బకేషు నితరాం నాశాదిహీనం విభుమ్ ।
స్వాత్మానం ప్రియదేహజాలరహితం తత్సాక్షిణం సర్వదా
దృశ్యం దర్శనదిగ్భ్రమాదిరహితం జానన్నరో ముచ్యతే ॥

క్వచిజ్జాతం విశ్వం క్వచిదపి విలీనం సురగణైః

క్వచిత్త్సబ్ధం దీనం క్వచిదపి చ నాద్యైకవివశమ్ ।
షడూర్మిప్రావిద్ధం త్వయి తు భగవన్నబ్ధి విలసత్తరఙ్గా
ద్యోతన్తే న హి తు చ భవాంస్తద్గతగుణః (భగవాన్తద్గతగుణః) ॥ ౪౦॥

స్వాత్మానమానన్దమఖణ్డబోధమీశానమాద్యం జగతస్తస్థుషశ్చ ।
సర్వేన్ద్రియానన్తగుణైర్విహీనం తత్సత్యమానన్దమజం మహేశ్వరమ్ ॥ ౪౧॥

త్వయ్యేవాన్తః ప్రవిశతి జగన్నామరూపైర్విచిత్రం
గతోపాధిద్వన్ద్వం పవనరహితాబ్ధిప్రతినిమే ।
యథా నద్యః సర్వాన్ శరణగతయః సాగరమహో
తథా నామ్నా రూపైః పరమపురుషే త్వయ్యఖిలదే ॥ ౪౨॥

యథోర్ణనాభిః సృజతే తన్తుజాలం జగద్విచిత్రం సృజసి త్వమీశ ।
అణోరణుస్త్వం మహతో మహీయాన్ అథాపి చ క్షత్రమథో నదన్తే ॥ ౪౩॥

వేదాహమేతం పురుషం మహాన్తమాదిత్యవర్ణ తమసః పరస్తాత్ ।
ఋతం సత్యమమృతం పరం బ్రహ్మ ధామ జ్ఞానాన్నాన్యదస్తీహ పన్థాః ॥ ౪౪॥

ఋతం సత్యం పరం బ్రహ్మ పురుషం కృష్ణపిఙ్గలమ్ ।
ఊర్ధ్వరేతం విరూపాక్షం విశ్వరూపం నమామ్యహమ్ ॥ ౪౫॥

యే త్వా జగజ్జగత్యాహితం పదం యదేతద్విదురమృతాస్తే భవన్తి ।
త్వదజ్ఞానాదిహ జాత్యాదిధర్మైః నిబన్ధతే జనా దుఃఖితాః సదా ॥ ౪౬॥

ఋచో అక్షరే పరమే త్వా మహేశమలిఙ్గమాకాశసధర్మకం విభుమ్ ।
త్వాం యో న వేద కిమృచా కరిష్యతి సామ్నాఽథవా యజుషాథర్వణైర్వా ॥ ౪౭॥

హృదా పశ్యన్తి మనసా మనీషిణో జానన్తి త్వాం ప్రథమం కవీనామ్ ।
బ్రహ్మైవ తద్బ్రహ్మణ ఉజ్జభార స్వావిద్యయా సంసరసే చ ముచ్యసే ॥ ౪౮॥

శుద్ధం బుద్ధమబుద్ధిబోధజనకం బద్ధైకమోక్షప్రదం
సిద్ధం సాధ్యగణాఖ్యవిద్వశరకమాత్మైక్యయోధే రతమ్ ।
ఓఙ్కారాత్మకకార్ముకం నిజసుఖామోదైకముష్టిం ధ్రువం
తం బ్రహ్మాఖిలకోశకాశమనిశం శమ్భుం పరం ధీమహి ॥ ౪౯॥

శ్రద్ధధ్యాన్న స జాతు ధీరహృదయో మామన్తకో మారయే-
దిత్యుక్త్వా గురువాక్యబోధజనితానన్దోజ్ఝితాహఙ్కృతిః ।
ఆత్మానం తమసః పరం మృగయతాం శీర్ణేష్వశీర్ణం సదా

దేహాక్షాదిషు భూతభవ్యగణనాకాలేఽపి దృశ్యేఽపి చ ॥ ౫౦॥

ఉద్గీథప్రాణనామ్నైర్మధుదహరపర్యఙ్కతపనైః తథా వహ్నిన్ద్రాద్యైః శ్రుతిశిఖరవిద్యోత్థసుపథా ।
అతః పారమ్పర్యక్రమమకృతవాక్యైర్విధియుతైర్మహేశాజ్ఞాబద్ధైర్న భవతి హి సాక్షాత్ పరాశవః ॥ ౫౧॥

చతుర్జాలం కోశం తవ చ విహితం మృత్యురహితం శిరోధర్మస్తేఽద్య ప్రతిసురశరీరో విధిహనుః ।
తవ బ్రహ్మ క్షత్రం భవతి భగవన్నోదనభిదం యమస్తుపాదంశః క ఇహ వేత్తా గుణగణమ్ ॥ ౫౨॥

ఆయుర్దాతా త్వమేవ శ్రుతిశిఖరగతాపారమాహాత్మ్యజాల
ఏకస్త్వత్తోఽభిజాతం జగదిదమఖిలం స్రష్టుకామో విధిశ్చ ।
విశ్వం చాప్యేతి చాన్తే త్వయి తు భగవన్నాయుషేఽహం ప్రపద్యే
మృత్యోర్భీతః సదా త్వాం ఘృతమధుకృతయా ధారయా తర్పయాని ॥ ౫౩॥

నాన్తఃప్రజ్ఞమిదం తథా చ న బహిఃప్రజ్ఞం న నైవోభయం
న ప్రజ్ఞానఘనం విశేషజనకం చానన్దబోధాత్మకమ్ ।
అదృశ్యం న గ్రాహ్యం శివమభయభావాదిరహితం
అసారం సారం తజ్జనితభవభావాదికరణమ్ ॥ ౫౪॥

ఉత్ఫుల్లామలరక్తపద్మసమితం కోశాసనోత్థప్రభం
జ్యోక్ పశ్యేమ విచిత్రవర్ణమధునా సౌవర్ణమత్యాదరాత్ ।
ఉద్యన్తం భగవన్తమాశు తమసాం నాశైకకాన్తిం సదా
జీవేమ ప్రతివాసరం ద్రవిణదం త్వామాశ్రితాః సర్వదా ॥ ౫౫॥

యతో బ్రహ్మవిష్ణ్వీశరుద్రేన్ద్రపూర్వా జగచ్చాపి నిత్యం విభో సమ్ప్రసూతాః ।
అహో ధ్యాయితేశానమధ్యే హృదన్తర్మహాపద్మసద్మే భవవ్యోమగః శమ్భురీశః ॥ ౫౬॥

తమేవం విజానీయమాత్మానమేకం కిమన్యాభిర్వార్తాభిర్దుస్తర్కజాలైః ।
నిసర్గో విసర్గో విభో దుఃఖవార్తాం విముఞ్చన్తు ముఞ్చన్తు దుఃఖైకతాపమ్ ॥ ౫౭॥

ధ్యేయో మహేశః శ్రుతిజాతకీర్తిః విశిష్టః శివః శఙ్కరశ్చాదికర్తా ।
సమాప్తం శిఖాయాస్తథా వాక్యజాలం కిమన్యత్ర వాక్యాదిశఙ్కావకాశః ॥ ౫౮॥

న తత్ర సూర్యః ప్రతిభాతి సోమో వహ్నిర్న ఋక్షాణి తథా హి విద్యుత్ ।

త్వద్భాసనాద్భాతి విచిత్రమేతత్ త్వం జ్యోతిషాం జ్యోతిరసి ప్రసిద్ధః ॥ ౫౯॥

విశ్వం హి భూతం భువనం విచిత్రమనేకధా జాతమహో దిగీశ్వరైః ।
న జాయమానం విధిభిర్మహేశ రుద్రస్త్వమాత్మన్ భగవన్ ప్రసీద ॥ ౬౦॥

ఈశానమాహుగ్మృతస్య విష్వతిం త్వత్తేజః పాదమిదం జగద్గతమ్ । (విశాం పతిస్త్వం తేజసః)
యతో విష్ణుర్మహిమా సమ్బభూవ తతో విరాట్ పురుషశ్చ క్రమేణ ॥ ౬౧॥

న కర్మణా న ప్రజయా ధనేన న విద్యయా తపసా వాఽపి శమ్భో ।
చిత్తస్య సఙ్కల్పవికల్పజాలత్యాగేన త్వాం సంశ్రయన్త్యేవ ధీరాః ॥ ౬౨॥

వేదాన్తవిజ్ఞానసునిశ్చితార్థాః సన్న్యాసయోగాద్యతయో భక్తిభావాః ।
తే బ్రహ్మణో లోకమవాప్య ధీరాః తస్యాన్తకాలే ప్రవిశన్తి చ త్వామ్ ॥ ౬౩॥

యస్మిన్నిదం సఞ్చ విచైతి సర్వం యస్మిన్ దేవా అధివిశ్వే నిషేదుః ।
తదేవ భూతం తదు భవ్యమాహుః తదక్షరం త్వాం శ్రుతయో వదన్తి ॥ ౬౪॥

త్వయా వృతం ఖం చ దివం మహీం చ త్వయాదిత్యస్తపతి తేజసేద్ధః ।
అన్తః సముద్రే కవయో నిచిక్యుః త్వాం దుర్దర్శం గూఢమనుప్రవిష్టమ్ ॥ ౬౫॥

దృష్ట్వామ్బికోత్సఙ్గగతం చ బాలం శూలీ భవల్లోలవిలోచనాన్తైః ।
స వజ్రజమ్భారికరం మహేశ సంస్తమ్భయద్యో భువనాని సప్త ॥ ౬౬॥

దహనపవనశక్రా యక్షరూపం మహేశం తృణమపి చ తదగ్రే దగ్ధుమాదాతుమైచ్ఛన్ ।
నివృత్తభావా భగవన్తమారాత్ ఉమాప్రసాదేన విదగ్ధమోహాః ॥ ౬౭॥

యా చోమా భగవంస్తదేకవసతిర్యస్యాః కృపాలేశతో
    జాతం విశ్వమిదం విచిత్రజనకం యా సా స్వయం మోహయేత్ ।
యాం దేవా మునయోఽప్యమీ స్తుతిశతైః స్తుత్వా త్వదీయం శుభం
    విజ్ఞానం సమవాప్య ముక్తకరణా ముక్తి ప్రయాన్త్యేవ తే ॥ ౬౮॥

ఈశానస్త్వం సర్వవిద్యాదినాథస్త్వం వేదాదౌ స్వర ఏకో మహేశః ।
తస్య త్వం వై ప్రకృతౌ సమ్ప్రలీనః ప్రాణో దేవః ప్రణవస్త్వం మహేశ ॥ ౬౯॥

సదైవ త్వా సన్తం న విదుగ్మరాః కేవలమహో
    త్వమాత్మా శక్రస్య ప్రతిహతగుణో దేవ శతధా ।
చరస్యేకో నాడిష్వమితపరమానన్దమధురో హృదా
    పశ్యన్తీశం యమితకరణాస్తే హి మనసా ॥ ౭౦॥

యో వై రుద్ర ఇతి శ్రుతిః ప్రతిపదం వక్తి త్వదీయాంశకం
చన్ద్రేన్ద్రానలభాస్కరా హరివిధిస్కన్దా గణానాం పతిః ।
ఏవం త్వన్మయమేతదేవ జగతి తజ్జాదిశబ్దైః స్తుతిః (శ్రుతిః)
నిర్వక్తి ప్రమథాధినాథ సుతరాం త్వాం దేవదేవం సదా ॥ ౭౧॥

వేదాహమేతం పురుషం మహాన్తమాదిత్యవర్ణం తమసః పరస్తాత్ ।
సర్వాణి రూపాణి సదైవ శమ్భో కృత్వాధితిష్ఠస్యథ పద్మజేన ॥ ౭౨॥

స్తుతోఽసి సృష్టిప్రథనాయ చాగ్రే ఇన్ద్రేణ చాశామధిపైశ్చ సర్వదా ।
జ్ఞాత్వా పరే త్వాం భవనే వీతశోకాః నాన్యః పన్థా విద్యతేఽయనాయ ॥ ౭౩॥

త్వన్మన్యవే కరజాతధనుఃశరణాం హేతిం తథైవ శరధిం నమసాం గణైశ్చ ।
వక్తి శ్రుతిః ప్రమథనాథ తవోరుభావం సర్వాత్మకం బహుమయాత్ కిల వేదవేద్య ॥ ౭౪॥

హిరణ్యాదినామైః భవాద్యైశ్చ సోమైః శివాయేతి చ త్వాం మహేశం నతోఽస్మి ।
ఇన్ద్రం మిత్రం వరుణమనలం పఙ్కజాజ్జాతమేకం నానారూపం హరిమితి మఖే త్వాం హ్వాయన్తేఽధ్వరేశమ్ ॥ ౭౫॥

తేషాం తత్తచ్ఛ్రుతిభిః పరిపిబసి మహాసోమమీశాన తుష్టః ।
సార్ధం కామైశ్చ పుష్ణాస్యఖిలభవహరో బ్రాహ్మణాన్ సోమపూతాన్ ॥ ౭౬॥

త్వం వేదేషు ప్రథితో విప్రవర్యో మనుష్యోఽహం బ్రహ్మణశ్చాప్తకామః ।
తస్మాత్సోమో బ్రాహ్మణానాం హి రాజా వేదేషు త్వం ప్రథితశ్చోపవీతీ ।
తస్మాచ్ఛ్రేయస్త్వత్పదాబ్జం మహేశ ॥ ౭౭॥

ద్వైధీభావైరనేకైః శ్రుతశతవిహితైః పూర్వపక్షైరనేక-
ర్నానాదేహైస్త్వయీశే ఉపవసనపరాః కల్పయన్త్యద్వితీయమ్ ।
దేహైర్భూతేన్ద్రియోత్థైర్జనిశతవితతైః కర్మసఙ్కల్పజాతైః
సర్వైర్భిన్నస్త్వమాత్మా భవసి శ్రుతిగతైర్నేతినేత్యాదివాక్యైః ॥ ౭౮॥

శుక్తిస్త్వం రజతం జగత్త్వయి సదా భాతీదమత్యద్భుతం
త్వజ్జ్ఞానే సతి భేదభానమఖిలం త్వయ్యేవ సంలీయతే ।

యస్మిన్ జ్ఞాతే హి శ్రుత్యా మననపరిగతా వాదయుక్త్యా గురూక్త్యా
వేదాన్తార్థైకసక్త్యా త్వమసి భవశతోచ్ఛేదకః సాధకానామ్ ॥ ౭౯॥

ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ ఏవాయమాత్మా బ్రహ్మ పుచ్ఛం ప్రతిష్ఠే-
త్యహం బ్రహ్మాస్మీతి శ్రుతిశిఖరగతైస్తత్త్వమస్యాదివాక్యైః ।

తత్త్వంశబ్దార్థభేదవ్యపగమనియతా యే యతన్తే యతీన్ద్రా-
స్తేషాం కోటీశతేషు త్వమసి భవశతోచ్ఛేదకస్త్వన్తరాత్మా ॥ ౮౦॥

తవ జ్ఞానమేకం భవచ్ఛేదహేతుః శ్రుతిశ్చాహ నాన్యః పథేత్యాహ సత్యమ్ ।
భవద్భక్తిలభ్యం హి తద్జ్ఞానమిష్టం న తత్ శ్రవణేనాపి లభ్యం కదాచిత్ ॥ ౮౧॥

యద్వన్మద్యపపిత్తచిత్తమనిశం నాఙ్గాని సంవేత్త్యహో
తద్వద్దేహచతుష్టయం చ మనసః సఙ్కల్పచిత్రోత్థితమ్ ।
త్వామానన్దఘనం మహోదధిమివ ప్రాప్తో యథా శీకరః
నామ్నా రూపేర్వినష్టః స తు విధమనసా తద్బ్రహ్మ న బ్రహ్మవిత్ ॥ ౮౨॥

త్వామాత్మానమఖణ్డబోధసహజానన్దైకవృత్తిస్ఫుర-
చ్ఛిన్నావృత్తకథాం చ తత్ర తనుతే కర్పూరమగ్నిప్రభా ।
దగ్ధ్వా నాశముపైతి తద్వదధునా చిత్తం మహాకామదం
సా వృత్తిః పరమార్థదాన నిపుణా తద్బ్రహ్మ న బ్రహ్మవిత్ ॥ ౮౩॥

న ముక్తిర్న బన్ధోఽద్య ఈశాన శమ్భో న చాపారవేదాన్తమార్గః కుతో నా ।
న భేదో న చాద్వైతగన్ధాదిలేశో నచాజ్ఞానవిజ్ఞానశఙ్కా కృతో వా ॥ ౮౪॥

అహం విశ్వం సర్వం భువనమధునా వేదవచసా
గురూక్త్యా త్వద్భక్త్యా అభవమఖిలానన్దకుహరః ।
అహో సత్యారత్నిప్రమితమతిదేహాదిషు ముధా
అహం మానాపన్నో భవశతజసఙ్కల్పవశగః ॥ ౮౫॥

శూన్యే వా విపినే మహాగిరితటే సామాని గాయన్నసౌ
ఆహావుహావు ఇతి త్రిరున్నతపదం తత్వమ్ప్వదైర్వర్జితః ।
జాతానన్దభరః స ఏవ త్వమసి తద్బ్రహ్మ న బ్రహ్మవిత్
లిఙ్గాన్మే స వినృత్యతి ప్రతిదినం కౌతూహలైరన్వితః ॥ ౮౬॥

యదాకాశకోశం జగచ్చక్షుయుక్తం విభృధ యదా చర్మవద్వేష్టయన్తి ।
తదా త్వాం మహేశం హ్యవిజ్ఞాయ దుఃఖైర్విముక్తా భవిష్యన్తి సత్యం త్రిసత్యమ్ ॥ ౮౭॥

ఏవం సదాత్మానమసంశయేన యో వేత్తి ధీరః శ్రుతితర్కయుక్త్యా ।
స త్వామను త్వం తమనుప్రవిష్టః తస్యైవ శాన్తిర్నేతరస్యాఽఽహ వేదః ॥ ౮౮॥

భవత్ప్రసాదలేశతః సుజాత వేదవాక్యతః భవన్తి జన్మనిర్వృతా న బోధతః పరం పదమ్ ।
న వేదాన్తబోధైర్న చాపారవాక్యైః గురూకత్యాదిసిద్ధాన్తరాద్ధాన్తవాక్యైః ॥ ౮౯॥

శ్రుతిశ్రావణైః శాస్త్రవార్తాదిగర్తైః మహావర్తజాతైః శిరోభ్రాన్తిభూతైః ।
అగన్ధమస్పర్శమరూపమద్భుతమణోరణుం త్వాం మహతో మహాన్తమ్ ॥ ౯౦॥

ఏవం త్వమజ్ఞాతుమశక్తభావాః ఉమాసహాయాదిగుణైర్భజన్తి ।
అలిఙ్గలిఙ్గం పరమీశితారమాత్మానమానన్దమగాధబోధమ్ ॥ ౯౧॥

తథాపి లిఙ్గేషు సమర్చయన్తి బిల్వీదలైః కోమలపల్లవైస్త్వామ్ ॥ ౯౨॥

॥ ఇతి శివరహస్యాన్తర్గతే వామదేవకృతోపనిషత్స్తుతినిరూపణమ్ ॥

- ॥ శ్రీశివరహస్యమ్ । భర్గాఖ్యః పఞ్చమాంశః । అధ్యాయః ౨౬॥

- .. shrIshivarahasyam . bhargAkhyaH panchamAMshaH . adhyAyaH 26..

Notes:

The composition addressed to Shiva by Rishi Vamadeva, is based on words and concepts from various Upanishads. Rishi Vamadeva is the son of Rishi Gautama. He is the seer of a large part RigVeda Mandala IV, and is also mentioned in the Upanishads.

The shloka numbers have been maintained per the source text.

Proofread by Ruma Dewan

Vamadevakritopanishatstutinirupanam

pdf was typeset on June 18, 2023

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*